

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лекаря Сергія Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) підпункту 1 пункту 11 розділу I Закону України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України“ від 28 грудня 2014 року № 76–VIII в частині виключення частини четвертої статті 31 Закону України „Про державну службу“ від 16 грудня 1993 року № 3723–XII

м. К и ї в
17 січня 2019 року
№ 9-2(II)/2019

Справа № 3-417/2018(6763/18)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденка Ігоря Дмитровича – головуючого,
Лемака Василя Васильовича,
Тупицького Олександра Миколайовича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лекаря Сергія Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) підпункту 1 пункту 11 розділу I Закону України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України“ від 28 грудня 2014 року № 76–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 6, ст. 40) в частині виключення частини четвертої статті 31 Закону України „Про державну службу“ № 3723–XII (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 52, ст. 490).

Заслухавши суддю-доповідача Тупицького О.М. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Лекарь Сергій Іванович звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати таким, що не відповідає положенням статей 8, 22, частини першої статті 46, частини першої статті 58 Конституції України (є неконституційним), положення підпункту 1 пункту 11 розділу I Закону України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України“ від 28 грудня 2014 року № 76–VIII (далі – Закон № 76) в частині виключення частини четвертої статті 31 Закону України „Про державну службу“ від 16 грудня 1993 року № 3723–XII (далі – Закон № 3723), яка передбачала таке:

„У разі відставки державного службовця, який не досяг віку, що дає право на призначення пенсії відповідно до цього Закону, але має страховий стаж, необхідний для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі, передбаченому абзацом першим частини першої статті 28 Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування“, і відпрацював на посадах першої чи другої категорії не менш як п’ять років, йому виплачується щомісячно 85 відсотків його посадового окладу з урахуванням надбавок за ранг та за вислугу років до досягнення віку, що дає право на призначення пенсії відповідно до цього Закону. У разі наявності (набуття) права на пенсію державним службовцем, який вийшов у відставку, він має право вибору між отриманням виплати у зв’язку з відставкою або пенсії, у тому числі відповідно до цього Закону, чи щомісячного довічного грошового утримання, що виплачується замість пенсії“.

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що Лекарь С.І. обіймав посаду заступника Міністра внутрішніх справ України – керівника апарату та до досягнення пенсійного віку вийшов

у відставку. У зв'язку з цим наказом Міністерства внутрішніх справ України (далі – Міністерство) „По особовому складу“ о/с від 5 березня 2014 року № 257 йому було встановлено виплачувати відповідно до статті 31 Закону № 3723 щомісячно 85 відсотків посадового окладу заступника Міністра внутрішніх справ України – керівника апарату з урахуванням надбавок за ранг та вислугу років до досягнення віку, що дає право на призначення пенсії відповідно до Закону № 3723.

З набранням чинності 1 січня 2015 року положенням підпункту 1 пункту 11 розділу I Закону № 76 частину четверту статті 31 Закону № 3723 було виключено, тому Міністерство припинило нараховувати та сплачувати автору клопотання зазначені щомісячні виплати.

Постановою окружного адміністративного суду міста Києва від 2 червня 2017 року, яку залишено без змін ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 18 жовтня 2017 року, у справі за позовом Лекаря С.І. до Міністерства про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити певні дії позовні вимоги були задоволені повністю: визнано протиправними дії Міністерства щодо припинення щомісячних виплат Лекарю С.І. з 1 січня 2015 року, зобов'язано відповідача поновити виплати та стягнуто з Міністерства на користь Лекаря С.І. заборгованість з цих виплат за період з 1 січня 2015 року по 25 травня 2017 року.

Постановою Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 19 вересня 2018 року було задоволено касаційну скаргу Міністерства, скасовано вказані рішення адміністративних судів та відмовлено Лекарю С.І. у задоволенні позову. На обґрунтування свого рішення суд касаційної інстанції зазначив, зокрема, що внесеними Законом № 76 до статті 31 Закону № 3723 змінами з 1 січня 2015 року скасовано право державних службовців першої та другої категорій, які не досягли віку, що дає право на призначення пенсії відповідно до Закону № 3723, але мають страховий стаж, необхідний для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі, передбаченому абзацом першим

частини першої статті 28 Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування“, і відпрацювали на посадах першої чи другої категорії не менш як п’ять років, на щомісячну виплату їм 85 відсотків посадового окладу з урахуванням надбавок за ранг та за вислугу років до досягнення віку, що дає право на призначення пенсії відповідно до Закону № 3723. Отже, з 1 січня 2015 року норми частини четвертої статті 31 Закону № 3723 щодо державних службовців, які перебувають у відставці, застосуванню не підлягають. Тому Міністерство правомірно припинило нарахування та виплату Лекарю С.І. названих виплат.

Суб’єкт права на конституційну скаргу вважає, що застосоване в остаточному судовому рішенні в його справі положення підпункту 1 пункту 11 розділу I Закону № 76 суперечить нормам статей 8, 22, частини першої статті 46, частини першої статті 58 Основного Закону України.

На підтвердження своєї позиції Лекарь С.І. посилається на положення Конституції України, законів України, Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, юридичні позиції Конституційного Суду України, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

В Україні визнається і діє принцип верховенства права; Конституція України має найвищу юридичну силу; закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй; звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується (стаття 8 Конституції України).

Також Основним Законом України встановлено, що права і свободи людини і громадянина захищаються судом; кожному гарантується право

звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України з підстав, установлених цією Конституцією, та у порядку, визначеному законом (частини перша, четверта статті 55); Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (стаття 151¹).

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ до повноважень Конституційного Суду України належить вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів України (їх окремих положень) за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України (пункт 9 статті 7); у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (частина перша статті 56).

Зі змісту наведених норм законодавства випливає, що конституційна скарга передусім є засобом захисту конституційних прав і свобод людини, порушених унаслідок застосування закону, який суперечить Конституції України.

Отже, у розумінні приписів пункту 6 частини другої статті 55, частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“ належним обґрунтуванням конституційної скарги вважаються

наведені в ній аргументи про те, що оспорюваний закон (його окремі положення) суперечить нормам розділу II Конституції України. Така суперечність може проявлятися у випадках, коли оспорюваний закон (його окремі положення) встановлює обмеження змісту чи обсягу конституційних прав і свобод або унеможливорює їх реалізацію.

Разом з обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) відповідно до пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ в конституційній скарзі має зазначатися, яке з гарантованих Конституцією України прав людини зазнало порушення внаслідок застосування оспорюваного закону (його окремих положень).

За приписом абзацу першого частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону.

У конституційній скарзі оспорується положення підпункту 1 пункту 11 розділу I Закону № 76, яким виключено частину четверту статті 31 Закону № 3723. Лекарь С.І. вказує, що назване положення Закону № 76 суперечить нормам статей 8, 22, частини першої статті 46, частини першої статті 58 Основного Закону України, та наводить обґрунтування таких тверджень, однак не зазначає, яке з гарантованих Конституцією України прав людини зазнало порушення внаслідок застосування оспорюваного положення Закону № 76.

Отже, автор клопотання не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Лекаря Сергія Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення підпункту 1 пункту 11 розділу I Закону України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України“ від 28 грудня 2014 року № 76–VIII в частині виключення частини четвертої статті 31 Закону України „Про державну службу“ від 16 грудня 1993 року № 3723–XII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**